

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Pastorale Missionariorvm

Verjuys, Jean-Baptiste

Antverpiæ, 1682

9. Vtrùm dari possit viaticum aliquo instrumento.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41565

dalum esset in populo, si Parochus hoc negligeret, & populum suum sineret mori sine viatico, quod signum est quod ad ipsius administrationem obligetur. Fateor tamen, quod hæc obligatio non sit tanta quoad hoc Sacramentum, quanta est quoad Baptismum & Pœnitentiam, quæ sunt per se magis necessaria. Et sic patet ad objectionem suprâ in initio hujus articuli factam. Et ad Confirmationem, quod tantum sit argumentum negativum, quod sumitur ex declaratione Gregorii Papæ; quod autem solum mentionem faciat illorum duorum Sacramentorum, ideo est quia ipsa sunt magis necessaria, unde non bene infertur, quod alia non debeant conferri, eo quod non sint adeo necessaria, sicut illa duo.

ARTICULUS IX.

Vtrum dari possit Viaticum aliquo instrumento.

Aliqui ut se præmuniant ab infectione in administratione hujus Sacramenti, propter periculum ex halitu & salivâ, si ipsum immediatè nudâ manu infirmo porrigerent, invenerunt varios modos sibi præcavendi, quos refert Chapeaville cap. 4 quæst. 30. & sequentibus: Et ex ipso Sylvius in supplem. q. 32. art. 3. concl. 4.

1. Modus

1. Modus est, Si ponatur consecrata Hostia in parva pyxide aut scutella, aut linteo puro, seu corporali, ut infirmus inde accipiat & sumat. Et huiusmodi mentionem facit Joannes Major in 4. dist. 23. q. 1. fundatur autem in modo quo Christus videtur hoc Sacramentum dispensasse: videlicet quod consecratum panem fractum posuerit in catino, & sic tradiderit omnibus Apostolis, ut suis quisque manibus sibi Sacramentum acciperet & sumeret, quod colligitur ex ipsis verbis Christi: *accipite & comedite*. Et clarius de calice: *accipite & bibite ex eo omnes*. Obtulit ergo illis calicem consecratum, qui deinde per manus ad singulos deferebatur.

Hic modus non est secundum praxim Ecclesiae, ac proinde non admittendus, posset quidem Ecclesia dispensare ut quis sibi ipsi hoc Sacramentum communicaret, uti dispensasse dicitur cum Maria Stuarta Regina Scotiae, injustè ab iniqua Elisabetha in Castro pro carcere detenta, ut acceptis secreto à Sacerdote Hostiis consecratis, quotidie unam ex illis propriis manibus sumeret, sed talis dispensatio non est trahenda ad alios, cum quibus non sic dispensatum est. Peccaret proinde qui tali modo infirmis ex peste Viaticum porrigeret. Nec in omnibus conformare nos licet modo quo Christus usus fuit, alioquin etiam vesperi post alium cibum sumptum deberet in Ecclesia Eucharistia distribui. Fortè in Anglia seu Hibernia tempore Jo. Major, permittebat Ec-

clesia

lesia sic facere. Sed servandus est semper ritus quem singulæ observant Ecclesiæ.

2. Modus est, Involvere Sacram Hostiam communi pani, & sic mittere ad peste infectos, ut ita simul sub pane sumant. Quem modum aliqui putant aliquando viguisse in Gallia, ut refert Chapeaville, sibi suo tempore relatum fuisse.

Sed nec hic modus probandus, quem proinde etiam Chapeaville improbat ipse, tanquam indignum tali Sacramento, utpotè quod tractat tanquam panem prophanum seu communem Ad quem modum reducitur, alius quo sacra hostia includitur duabus aliis hostiis non consecratis, in extremitate madefactis ut sic concludantur ad invicem, & ita reverenter mittitur ad infirmum, qui monetur ut reverenter sumat. Et licet hoc aliquantulum honestius fiat, non tamen prout decet, præterquam quod etiam hoc alienum sit à ritu & usu Ecclesiæ.

3. Modus est quo Sacerdos eminus accedens oblongiori forcipe aurea vel argentea, cocleari, aut simili aliquo instrumento Eucharistiam ori infirmi ingerit.

Præterquam quod hic modus periculosus sit, ne Hostia consecrata, aut aliqua ejus particula decidat, aut non satis bene in os hominis ex tali infirmitate inquieti imponatur, est valdè indecens, & valdè parum ex tantilla distantia præsidij contra contagionem haberi posset.

Alium modum suggerit Jacobus Manzinus

in

in tract. visitandi infirmos prac. 8. dub. 1. ut refert Dianap. 5. trac. 3. resol. 50. quem dicit praticare solitum D. Petrum de Marchis Archiep. Smyrnensem, in suâ Diœcesi in quâ assiduè quasi pestis urget. Sacerdos ponit reverenter particulam consecratam super folium paginæ albæ, extensæ super scabellum ad hoc paratum: & dictis verbis: *Domine non sum dignus*, &c. infirmus accedit, & lingua particulam reverenter sumit. Interim Clericus candelâ accensâ in summitate virgæ paginam comburit. Sed hic modus nullatenus tolerandus, tum quia est contra communem praxim Ecclesiæ, tum quia facilè aliqua parva fragmenta Hostiæ consecratæ illi paginæ chartacæ adhærent.

Præterea S. Carolus Borromæus in tract. suo de cura pestilentia aliquoties sup. citato, hunc & alios modos ab Ecclesia non approbatos sic excludit: *At verò in omni Sacramento, multoque magis in Sanctissima Eucharistiâ ministrandâ cavebit (scilicet Sacerdos) ut evitandi periculi causa, ne quid vel minimum quod nocivum sit administrationis ritum introducat, nevé instrumentum, aliudvé quid simile administrationem pro digitis, vel adeo in iis ipsi adhibeat.*

Quo etiam implicitè cavetur alius adhuc modo, scilicet utendi chirothecis, vel alio modo digitos tangendi, ne os aut saliva infirmi nudas manus inficiat. Qui sufficienter etiam

etiam excluditur à S. Carolo dum nihil prodigis, aut in iis vult adhiberi. Ac proinde nuda manu quæ ad hoc consecrata seu benedicta est, debet Sacerdos hoc Sacro-sanctum Sacramentum contrectare & infirmis porrigere, committendo omne periculum Domino Deo, qui suos scit conservare, qui in ipso confidunt, & fideliter officio quod ipsis incumbit perfunguntur. Si autem per hoc permittat ipsos peste infici, æternâ gloriâ remunerabit, quæ omnem sanitatem & longam, vitam longè excedit.

Permittit tamen Sanctus ille Archiepiscopus Mediolanensis, ut tam in administratione hujus Sacramenti quàm aliorum, omnem possibilem cautelam Parochus adhibeat. *Quando, inquit, hominis peste affecti suspectivè confessionem audit, Iro audiat qui aliquantulum à lecto distet. Cum vero sine magno illius incommodo id fieri potest, curet licet, ut ad fenestram, aut ostium, aut in porticum, aliumve locum apertū accedat, ubi illi confitentem audiat, ut cubiculum declinet, in quo contagionis periculū timeri solet, eadem cautione in Sanctissimæ Eucharistiæ ministracione utatur.*

Alias cautelas consulunt Medici, videlicet ut audiens confessionem pestiferorum, non se ponat contra infirmum, sed ad latus aversâ facie, nec se ponat inter ignem & ipsum, nec etiam inter fenestram & infirmum, quando hoc congruè observari potest; ignis enim & ær venenum contagionis solent attrahere.

X

ARTI.